

SALUT

1. Dades, estat de la situació

- L'**atenció primària** és la porta d'accés al nostre sistema sanitari i és també un sector que arrossega una **situació crítica des de fa temps**.
- En el que portem d'any hem viscut: hospitals i centres sanitaris col·lapsats, vaga indefinida d'infermeria, directius de CAPs que amenacen a dimitir, tècnics sanitaris i administratius de l'Institut Català de la Salut manifestant el seu descontentament amb nombroses protestes i, en definitiva, uns professionals que segueixen dient que els reforços no arriben i que tot segueix com abans de la pandèmia; sobrecarregats i esgotats.
- La sanitat en general i l'atenció primària en particular han estat objecte de **retallades** difícils de justificar els darrers anys.
 - Pandèmia: tancament de CAPs i retallada en professionals sanitaris que no s'ha revertit al 100%, manca de professionals de medicina de família, especialment en l'àmbit rural.
 - Pediatría: la manca de professionals a l'atenció primària ha motivat al govern a impulsar un Pla de centralització primària que suposa que molts CAPs deixaran de tenir el servei de pediatria. El govern ha rectificat anunciant que els equips pediàtrics es mouran per tot el territori de referència, però no ha tret la llista d'on. En tot cas, la manca de pediatres ja és un problema a molts municipis i suposa una pèrdua de qualitat assistencial per la impossibilitat de garantir la proximitat i l'equitat. Amb el risc de perdre la longitudinalitat de l'atenció (un professional que doni atenció continuada al llarg dels anys a cada nen i nena) i empitjorar les dades d'accessibilitat (temps d'espera per tenir cita mèdica).
 - Accessibilitat a l'atenció primària: El desembre de 2022, el 52% de les visites s'atenien en 5 dies o menys, el juny de 2023 la xifra va arribar al 64% i la previsió és que el desembre 2023 sigui del 70%. Si el 70% de les visites s'atenien el desembre de 2022 en 10 dies o menys, el juny la xifra pujava al 81% i la previsió és que el desembre d'aquest any arribi al 90%.
- El servei públic més utilitzat per la ciutadania són els CAPs, que es troben una situació d'oblit i maltractament → Els acords pressupostaris dels Comuns amb el Govern han aconseguit revertir aquesta situació, malgrat encara queda molt a fer per situar l'atenció primària de salut en el 25% de la despesa global.

- El 45% dels catalans i les catalanes defensa la sanitat pública vs. un 31% que la defensa privada. “Reforçar el sistema sanitari” era la prioritat de la societat catalana (72%) de cara als pressupostos del 2024.
- **Joc i salut mental**
 - L'última Enquesta de Salut de Barcelona, recull que el 6,5% dels homes i l'1,7% de les dones han fet un ús problemàtic del joc durant l'últim any, i que aquests percentatges son mes preocupants entre joves i persones de classes mes desfavorides econòmicament.
 - Segons l'Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions, l'any 2015 a l'Estat Espanyol, un 37,4% de la població entre 15 i 64 anys declarava haver jugat amb diners de forma presencial el darrer any. Al 2020 aquesta xifra havia augmentat fins al 63,6% de la població.
- El sector de la sanitat a Catalunya està altament **feminitzat**, ja que un 75% dels professionals del sistema sanitari públic català són dones. No obstant, aquesta presència de dones als hospitals i centres d'atenció primària no es veu reflectit en els **llocs directius i de responsabilitat**, encara monopolitzats pels homes. De fet, només el 37% dels principals càrrecs directius estan ocupats per dones.
- **Condicions laborals:** els darrers anys el sector públic i concertat de salut ha realitzat diverses vagues per reivindicar millores en les condicions laborals. S'ha avançat en l'equiparació salarial dels professionals del sector públic de l'ICS amb les del sector concertat, però queda pendent completar aquesta homologació de les condicions laborals.
- **La vaga d'infermeres** d'aquest 2024 ha finalitzat amb un acord de millora organitzatives i eines de treball i un acord de reconeixement de la Categoria laboral A1 que ha d'impulsar el Ministerio de Sanidad.
- **Residències.** A Catalunya hi ha 1.073 residències (el 65% privades, el 19% de fundacions i el 16% públiques). Els fons d'inversió ja controlen el 23% de mercat. La llista d'espera per accedir a geriàtrics ascendeix a 20.800 persones.

2. Que ha fet la Generalitat (pressupost destinat, iniciatives...)

PRESSUPOST

- El pressupost de salut (2023) creix fins arribar als 12.132,3 M€, el més alt de la història. És el departament, juntament amb educació, que més ha augmentat.
- Al marge d'aquest augment, Salut compta també amb un fons addicional de 800 M€ per reduir el volum de despesa desplaçada i apuntalar la sostenibilitat del sistema a llarg termini. Si es té en compte aquest fons, la despesa del Departament de Salut s'eleva en 1.436 M€ (+12,6%).
- La plantilla en salut ha augmentat en 3.257 places.

QUÈ HA FET EL GOVERN?

- Millorar l'accessibilitat a l'atenció primària [dades al punt 1]

- Projecte Planificat a la Primària: Amb l'objectiu de concentrar en un mateix dia les visites i proves als pacients crònics o amb factors de risc.
- Retallar el 80% l'accés a la pediatria: de 374 centres que hi ha a Catalunya, a partir d'ara només a 79 d'aquests hi haurà servei pediàtric.
- Entrega gratis de 22.500 productes menstruals reutilitzables al dia en farmàcies catalanes, sota la campanya "La meva regla, les meves regles". El sistema de la MevaSalut col·lapsa per l'allau de peticions.
- Salut mental: Jornades TrioLaVida per prevenir el suïcidi entre el jovent que estudia a les universitats de Catalunya
- Atenció primària: Obres ampliació CAP Besòs + Inici d'obres d'ampliació del CAP Sant Andreu de Llavaneres (Maresme) + Reobertura del Consultori local de la Colònia Güell de Santa Coloma de Cervelló (previst pel 18 de setembre)
- Hospitalària: Nova àrea de semicrítics a l'Hospital de Sant Pau + L'ICO estrena noves consultes externes a Can Ruti, Hospital Germans Trias + Nou Centre d'Oncologia Radioteràpica de la C17 a Granollers per pacients del Vallès Oriental i Osona.

3. Què ha fet el Govern de l'Estat i/o els ajuntaments

ESTAT

- Creació de l'Agència Estatal de Salut Pública (Modernitzar i cohesionar sistemes de vigilància de l'Estat de Salut, salut està relacionada amb la salut ambiental, adaptar el sistema al canvi climàtic, millorar la coordinació amb la comunitat científica, la indústria, les administracions i les institucions, avaluar els determinants que impacten més en la salut de la població).
- Canviarà el model de guàrdies de 24 hores a un màxim de 17 hores i amb la mateixa retribució.
- Proposta per reformar la Constitució per protegir i garantir el dret a l'avortament.

4. Les nostres propostes

LES ESTRELLA ★

- **Dret a la visita mèdica: 25% a primària**
 - o Cal poder anar al metge, ser visitat i no haver d'esperar a hores de consulta en 15 dies quan ja ha desaparegut o s'ha agreujat la malaltia.
 - o El temps d'espera per ser visitats, la comunicació *online* a través de la meva salut, la comunicació a través de trucades... està fent que cada cop sigui més difícil rebre una visita mèdica a l'atenció primària catalana.
 - o És positiu que s'hagi avançat en l'atenció a distància però aquesta ni pot ni hauria de substituir l'atenció presencial quan en molts casos és necessària i a més està generant una bretxa digital en l'accés a la salut. Cal doncs:
 1. Augmentar els recursos a primària
 2. Reduir temps d'espera (termini màxim de 5 dies)

3. Millorar accessibilitat
4. Millorar condicions laborals i recuperar plantilles

- **Salut mental: psicòleg públic per a joves, gratuït i sense cita prèvia**
 - o Dotar amb 20 milions d'euros el Pacte Nacional de Salut Mental i Benestar Emocional
 - o Destinar 1,3 milions d'euros al desplegament del Pla de prevenció del suïcidi 2021-2025, especialment orientats a accions preventives i de formació a diferents àmbits (universitari, justícia, infància en risc, escoles i treball) i a garantir que les persones supervivents rebin un suport i una resposta adequada a les seves necessitats
 - o Psicòlegs a tots centres educatius: Implementar el programa d'escoles resilents, per a la promoció de la salut mental i prevenció del suïcidi en l'entorn de les escoles, començant aquest 2024 pels alumnes de 1er d'ESO.
 - o Desplegar a tot Catalunya psicòleg municipal- konsulta'm (12-22 anys) a tots municipis més grans de 50.000 habitants. Accessible, gratuït i sense cita prèvia.
 - o Reduir llistes d'espera CSMIJ i CSMA (centres salut mental Generalitat)
- **Dentista: desplegar llei salut bucodental**
 - o Destinar 2,7 milions d'euros a la incorporació de 32 odontòlegs per fer possible l'ampliació prevista a la cobertura de la cartera de serveis de salut bucodental a l'atenció primària.
- **Òptica pública**

ALTRES PROPOSTES

- Destinar 11 milions d'euros al desplegament d'un **Pla d'incentius per atraure professionals als equips d'atenció primària de l'àmbit rural** de difícil cobertura.
- Destinar 320 milions d'euros a la implementació del recentment acordat III Acord Marc de l'Institut Català de Salut.
- Repensar la figura del COCOBE i Incloure a les plantilles dels centres d'educació post-obligatòria un psicopedagog/a, per equiparar-los als centres d'educació secundària obligatòria.

5. Possibles missatges

- La salut és una qüestió de drets
- A problemes sistèmics cal aplicar-hi solucions sistèmiques. Hem de decidir entre factories d'atenció o model centrat en les cures.
- La Salut Mental és un problema transversal, però entén de classes socials.
- Totes podem sentir que la vida se'ns escapa. Però la diferència està entre qui pot pagar-se una ajuda i qui no pot fer-ho.
- Si el sistema de salut català fos un malalt, estaria a la unitat de crítics.

- La salut bucodental de la ciutadania no és cap joc, és un dret que com a societat hauríem de garantir de forma gratuïta.
- Si hi ha tota una generació que ja no pot més, tenir cura de la salut mental ha de convertir-se en una prioritat de país.

6. Altres apunts *[per tenir en compte]*

informe AQuAS: Desigualtat socioeconòmiques en la salut de la infància.

Conclusions:

La població infantil a Catalunya no està exempta de les iniquitats socials en salut. **En 25 de les 29 patologies estudiades, de gravetats i etiologies ben diverses, s'ha constatat un gradient socioeconòmic: com més vulnerabilitat, més prevalença de patologia.** Aquesta persistència en els resultats posa de relleu que **el nivell socioeconòmic de la família en què l'infant neix i creix incideix en la creació i la distribució de la patologia.**

Les desigualtats es mostren amb graus diferents segons la patologia: la tuberculosi, l'obesitat i la hipertensió essencial són les patologies amb un índex de desigualtat més alt.

Cal incrementar la consciència dels agents públics de tots els nivells i els àmbits pel que fa a la gravetat i la responsabilitat de la inacció en aquesta població tan vulnerable, i cal implicar-los de manera transversal. Les polítiques estructurals centrades en la família i el desenvolupament són imprescindibles per garantir l'equitat en les primeres etapes de la vida i poder assolir un dels objectius del desenvolupament sostenible el 2030: «reduir les desigualtats entre països i dins dels països». Les dades i l'evidència hi són. També les eines i possibles actuacions. Ens hi posem?

PACTES HOSPITALS ACORD PSC/ERC vs ACORD ERC/COMUNS

Hospital Josep Trueta de Girona

A 2023 van pactar 2.000.000 euros pel seu inici

A 2024 han pactat 2.000.000 euros pel seu inici

Hospital de Tortosa

A 2023 el Govern va pactar amb els Comuns 500.000 euros pel seu inici un cop l'Ajuntament de Tortosa aconseguís un solar

A 2024 el Govern ha pactat amb el PSC 500.000 EUROS pel seu inici

La Plataforma pel Nou Hospital ha demanat 2 milions d'euros per aquest any i totes les forces polítiques els hem dit que sí.

Hospital de Mataró:

A 2023 el Govern va pactar amb els Comuns que el Departament de Salut es compromet a iniciar el projecte del nou sociosanitari de Mataró tan bon punt l'Ajuntament posi el solar a disposició del Servei Català de la Salut

A 2024 el Govern ha pactat amb el PSC a Redactar el projecte constructiu del nou hospital d'atenció intermèdia de Mataró, tan bon punt l'Ajuntament cedeixi el solar al Servei Català de la Salut